Ч. 54 Второкъ 9 (21) марта 1893. Рôкъ III.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ôй годинѣ по полудни.

Адміністрація: улиця Чарнецкого ч. 8.

Редакція: ул. Францісканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованй.

Рекламації неопечатанй вôльнй вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои".

Передплата у Львовѣ въ Адміністраціи „Ґазеты Львôвскои" и въ ц. к. Староствахъ на провінціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року 1 зр. 20 к.
на четверть року — 60 к.
мѣсячно . . — 20 к.
Поодиноке число 1 к.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на четверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . — 45 к.
Поодиноке число 3 к.

Рада державна.

На суботнѣйшôмъ засѣданю Палаты пос. промавлявъ мѣжь иншими пос. Телишевскій и порôвнувавъ теперѣшный буджетъ зъ буджетами попередныхъ лѣтъ. Бесѣдникъ старавъ ся доказати, що тягаръ податковый ставъ далеко большій, якъ здôбнôсть податкова людности и зазначивъ перетяженє галицкихъ селянъ якъ также звернувъ увагу на некористне для селянъ выконуванє справедливости. Длятого то жадавъ бесѣдникъ вôдповѣдноѝ реформы податковоѝ и судôвничоѝ, а передовсѣмъ реформы податкôвъ ґрунтовыхъ и обниженя податку домово-чиншового для людности селяньскоѝ. Въ дальшôй бесѣдѣ своѣй зазначивъ посолъ, що правительство заявило вôдъ 1891 р. на поли шкôльництва богато прихильности для Русинôвъ и Полякôвъ.

Пос. Жачекъ доказувавъ, що всѣ Славяне повиннй сполучити ся противъ Нѣмцѣвъ.— Пос. Люеґеръ доказувавъ въ довшôй бесѣдѣ, що выступаючи противъ жидôвъ мае на думцѣ борбу зъ великимъ капіталомъ, котрый противить ся лібералізмови. Дальше выступавъ бесѣдникъ противъ фаризейского лібералізму лѣвицѣ и заявивъ, що въ дѣйстности есть за найширшою свободою слова и прасы и навѣть за загальнымъ голосованемъ. Наконець доказувавъ бесѣдникъ, якъ великй користи мае ротшильдôвска ґрупа зъ реґуляцѣ валюты. На вôдповѣди пос. Менґера Люеґерови закрыто засѣданє.

Въ Колѣ польскôмъ вôдбувъ ся вчера выбôръ до комісій спôльныхъ Делеґацій и голосованє въ справѣ выбору президента и віцепрезидентôвъ Палаты пословъ. Що до выбору президента, то — якъ доносять зъ Вѣдня до польскихъ ґазетъ — голосували всѣ партіи Кола польского однодушно на Хлюмецкого. Въ справѣ выбору першого віцепрезидента была большôсть голосôвъ за пос. Катрайномъ. При голосованю надъ выборомъ другого віцепрезидента розбили ся голосы досыть значно. Пос. Абрагамовичь дôставъ зъ разу 22, пос. Мадейскій 13 а пос. Вайґель 10. При тѣснѣйшôмъ голосованю дôстали оба кандидаты по 23 голосôвъ и мусѣвъ ажь льосъ рѣшати. Пос. Мадейскій вытягнувъ льосъ и подякувавъ тогды за выбôръ.

При выборѣ до спôльныхъ Делеґацій выбрано зъ пословъ: Яворского, Хшановского, Щепановского, Поповского, Мандичевского, Клюцкого, Водзицкого, а заступниками Генцля и Вол. Гнѣвоша. — До комісіѣ податковоѝ выбранй: Козловскій и Гнѣвошь. — До постôйноѝ комісіѣ промысловоѝ выбранй: Вайґель, Лось, Соколовскій и пос. Барвѣньскій.

Зъ рускихъ товариствъ.

Першй загальнй зборы тов. „Шкôльна помôчь" въ Станіславовѣ вôдбули ся въ недѣлю дня 12 марта. Товариство мае на цѣли нести моральну и матеріяльну помôчь убогôй рускôй молодежи всѣхъ шкôлъ публичныхъ, якй суть въ мѣстѣ, а въ першôй мѣрѣ молодежи шкôлъ зъ рускимъ языкомъ выкладовымъ. Потреба такого товариства стала ся конечною вже зъ давна, тому то мѣсцевй патріоты задумали ще въ осени минувшого року заложити у себе „Шкôльну Помôчь". Справа введеня еѣ въ житє протягнула ся черезъ те, що Намѣстництво не приняло першого статута.

Закимъ товариство могло вôйти въ житє, скинули мѣсцевй громадяне 35 зр. для убогихъ школярикôвъ рускоѝ школы вправъ при семинаріи учительскôй, а зъ тыхъ грошей закуплено 8 паръ чоботъ, кôлька плащикôвъ зимовыхъ и шапокъ, трохи зшиткôвъ, олôвцѣвъ и книжокъ.

На зборахъ приступило 25 членôвъ звычайныхъ и двохъ спомагаючихъ. Именно: всч. о. А. Войтѣховскій, викарій катедральный и о. Садовскій, докторандъ богословія зъ заведеня Авґустінеумъ у Вѣдни, першій зъ вкладкою 50 зр., другій 20 зр.

Загальнй зборы выбрали черезъ акламацію головою товариства Омеляна Абрисовского, катихита школы выдѣловоѝ женьскоѝ, а до выдѣлу вôйшли пп.: С. Недѣльскій професоръ ґімназіяльный, Р. Заклиньскій професоръ рускоѝ школы вправъ при семинаріи учительскôй, С. Веберъ учитель школы народноѝ им. Мицкевича и Д. Пелвецкій учитель школы народноѝ им. Чацкого, а на заступникôвъ панна Кадайска, учителька школы выдѣловоѝ и п. Данкевичь, властитель друкарнѣ. Зъ важнѣйшихъ ухвалъ, запавшихъ на зборахъ се тота, щобы выдѣлъ просивъ Преосв. Епископа о порученє всч. священьству діецезіальному основаного товариства.

Переглядъ політичный.

Нинѣ мае вôдбути ся выбôръ президента Палаты пословъ. Здае ся, що завтра прийде до выбору другого віцепрезидента, а въ кругахъ посольскихъ говорять, що колибъ выбрано пос. Мадейского, то вôнъ зрече ся професуры. Такъ бодай доносять зъ Вѣдня до Dzien. Polsk-ого.

Правительство сербске мае въ новôй скупштинѣ 12 до 14 голосôвъ больше. Скуп-

---

13)

КУМА ЖУРБА.

ПОВѢСТЬ

Г. СУДЕРМАНА.

Перекладъ зъ нѣмецкого.

(Дальше).

О осьмôй годинѣ побачивъ на дорозѣ, ведучôй черезъ фôльварокъ, переѣзжу карыту, котроѝ срѣбнй прикрасы поблыскували въ ранѣшнôмъ промѣню сонця.

Довго дививъ ся за повозомъ. Все здавало ся ему сномъ.... Єму такъ дивно щасливо было на души, що чувъ, якъ то щастє майже непокоило его.

— Чимъ я заслуживъ собѣ се?—пытавъ ся вôнъ самъ себе и почавъ роздумувати, якою то будучою гризотою прийде ся заплатити за се щастє. Коли близнята прийшли повѣдомити его, що возокъ уже заѣхавъ, почувъ якійсь смутокъ и бôль у серцю.

Въ городѣ приходства, въ котрôмъ цвили бозы и ясьмины и на котрого муравѣ блестѣла роса въ промѣню сонця, стояли двѣ людскй громадки, одна бѣла, друга чорна, обѣ здалека вôдъ себе. Були то хлопцѣ и дѣвчата, що мали нинѣ причащати ся.

Гальшка въ снѣжно-бѣлôй муслиновôй сукенцѣ, въ коронковôй хусточцѣ, перевязанôй навхрестъ на грудяхъ, выглядала такъ чудово и мило, якъ бѣла цвѣтка тернины.

Личко еѣ было незвычайно блѣде, очи мала все спущенй, а въ рукахъ обертала то книжку до богослуженя то галузку бозу, котру держала.

Павлусь приглядавъ ся ѣй довго, але она не звела очей на него. Видко не хотѣла жадною думкою свѣтовою сколотити святочный настрôй своеѣ душѣ.

А потомъ прийшовъ священикъ. Дзвôнъ обôзвавъ ся и орґаны залунали зъ муровъ святинѣ — а обѣ громадки парами звôльна посунули ся черезъ церкву до престола.

Павлусь ишовъ за обома Ердманами, котрй въ довгихъ и чорныхъ сурдутахъ выглядали зовсѣмъ показно и поважно. Нечайне почутє вины, того бажаня неосновненоѝ пôмсты, вернуло ему зъ новою силою. Нахиливъ ся троха впередъ, пхнувъ ихъ злегка въ плечѣ и зô сльозами въ очахъ шепнувъ:

— Простѣть менѣ! Я провинивъ ся супротивъ васъ дуже!

Они оба друлили ся лôктями и фільотерно понуривши очи, вôдповѣли ему нѣбы невиннымъ, прибитымъ голосомъ:

— Мôй сыну, прощаемо тобѣ!

Павлусь чувъ добре, що кплять собѣ зъ него, але серце его было тодѣ такъ повне любови и побожности, що кпины цѣлого свѣта не досягали его въ тôй хвили.

По обохъ сторонахъ престола уставили ся двѣ громадки дѣтей.

Павлусь кинувъ несмѣлый поглядъ по навѣ церквы, напханôй товпою народу, але не мôгъ розпôзнати въ тôй товпѣ нѣкого.

Пôдчасъ цѣлого богослуженя и промовы священика, все дививъ ся неповорушно передъ себе. Все здавало ся ему сномъ.

Хвилину пôзнѣйше почувъ, що колѣна его спочивають на мягкôй подушцѣ на сходцяхъ престола.... Потôмъ вôдходячи, бачивъ, якъ Гальшка горячо молила ся и ревно плакала — и подумавъ собѣ:

— Плачь, плачь теперь, небавомъ будешь знову смѣяти ся.

А потôмъ спытавъ самъ себе, чому всѣ люде взагалѣ такъ богато смѣють ся, коли зôбравши все житє разомъ, такъ маленько есть на свѣтѣ такого, зъ чого бы можна было радувати ся.

Наразъ обôзвали ся радôсными тонами орґаны и хоральный спѣвъ поплывъ церквою, — тодѣ поглядъ его побѣгъ у гору крôзь дуговй краски мальованыхъ вôконъ церковныхъ, черезъ котрй снопами впадало промѣнє сонця.

И коли такъ дививъ ся на гру красокъ, наразъ налякавъ ся. Саме надъ престоломъ, коло самого вершка, стояла величезна, повура,

штина збере ся дня 6 цвѣтня, а президентомъ буде выбраный лѣбералъ Тучаковичъ. Радикалы будуть голосувати на Пасича.

Допись.

Изъ Станіславôвщины.

(Длячого бѣда и темнота, а также и моральный упадокъ межи народомъ? або спостереженя зъ найблизшихъ околиць Станіслава).

Прибувши на займану теперь посаду зъ сторôнъ, де просвѣта высше стоить и де економічный станъ людности добре ся представляе, а де и моральность высоко стоить, зачудувавъ ся я немало крайнôй нуждѣ, темнотѣ и моральному упадкови селяньства въ тутешныхъ сторонахъ. Ставъ я при борбѣ о розширюванє просвѣты роздивляти ся, зъ вôдки беруть ся наведенѝ три головнѝ хибы мѣжь селяньствомъ. Отожь першою сего причиною єсть байдужнôсть на все або апатія и непорадность тутешныхъ селянъ. На се доказъ: Въ Жидачôвщинѣ н. пр. истнують такъ званѝ позычковѝ касы громадскѝ, де може заратовати ся не оденъ ґазда въ разѣ потребы позычкою и уникае тымъ чиномъ лихвы. До сего треба додати, що зъ вôдсоткôвъ, побираныхъ правильно що кварталу черезъ делеґованого Выдѣломъ повѣтовымъ урядника, удержуе громада всѣхъ своихъ урядникôвъ и оплачуе дотацію учительску, а также потребы школы. Притôмъ люструе урядникъ Выдѣлу повѣтового жидачôвского и станъ касы громадскои квартально, а се причиняєсь до точности рахункôвъ, веденыхъ урядами громадскими. Въ найблизшôй околици Станіслава того не видко, а може коли и було, але якось не такъ енерґічно стягало ся въ лѣпшихъ часахъ и каса позычкова не принесла громадѣ хôсна и не приносить. Въ иншôмъ мѣсци оповѣдали менѣ люде, що не знають, якъ собѣ порадити зъ пляномъ и коштορисомъ на будову школы, тожь належить знати, що Выс. Рада школьна выдала т. зв. нормальнѝ пляны будынкôвъ школьныхъ ще въ р. 1889 и на жаданє черезъ Свѣтлѝ Рады школьнѝ окружнѝ удѣляє безплатно интересованымъ, а тымъ самымъ положила запору несовѣстнымъ недипльомованымъ „бавмайстрамъ“ сѣльскимъ, котрѝ неразъ вызыскують непорадныхъ громадянъ своими плянами, а тымъ неразъ здержують будову школъ.

По селахъ не видко читалень и крамниць, котрѝ находять таку моральну пôдпору въ „Народ. Часописи“. Нарôдъ въ зимѣ въ недѣлю и свято по вечѣрни, не маючи розрывки въ читаню книжокъ, анѣ въ спѣвѣ, анѣ не посѣдаючи читальнѣ, хочь будынокъ старои школы стоить порожный, збирає ся по дорогахъ, бо въ коршмѣ не може помѣстити ся и балакає за рôжнѝ справы. Молодѣжь маюча злый примѣръ зъ мѣста, стає по дорогахъ и заховує ся не конче прилично. Дѣвчата идуть на службу до мѣста и вертають зôпсованѝ, а бувъ навѣть выпадокъ, що одна дѣвчина сѣльска, пôшовши на службу до Коломыѣ, пропала десь безъ слѣду, и мати вдовиця не могла вже єѣ вôдшукати.

Дорожня по селахъ нечувана; зъ найменшою дрôбницею идуть навѣть дѣти до Станіслава. А зависть яка тутъ межи сусѣдами, то не дасть ся навѣть описати. При тôмъ нужда страшна, бо піяньство цвите, хочь не въ селѣ, то пôдъ ослоною въ мѣстѣ. Громады не були бы такъ бѣднѝ, особливожь тѝ, котрѝ находять ся надъ Быстрицею; они мають тутъ рѣнь, за котру можь рôчно мати до 200 зр. приходу. Мають также право польованя и право рыболовства, але сего не умѣють выкористати, а часто и не хотять, або ще й самѝ собѣ роблять шкоду. Не знаючи своихъ правъ, часто вôдъ лѣтъ кôльканацяти не упоминали ся вôдъ сторôнъ конкуруючихъ о належитости прелімінаря школьного, выплываючѝ зъ арт. 24 зак. школь. зъ 2. лютого 1885. Дочисливши лиху господарку орну и нечуване лѣнивство, знаходимо причину нужды и бѣды, за котру тôлько всюды чути.

О найменшу дрôбницю треба старати ся силомôць и то причиняє ся до руины мешканцѣвъ, що противлять ся всякому поступови. Помимо найревнѣйшои тутъ працѣ душпастирскои, помимо упадаючихъ силъ учительскихъ пôдъ трудами введеня якои цівілізаціѣ, все дарма, а станъ представленый, згôдный зъ правдою, родить апатію межи тыми, котрѝ свои силы жертвують для добра народу.

О. П.

Новинки.

Львôвъ дня 20 марта.

— **Конкурсы.** Окружна рада школьна въ Золочевѣ оголошує конкурсъ зъ речинцемъ до 15 н. ст. цвѣтня на посаду учителѣвъ: въ Безбрудахъ, Бѣлкôвцяхъ, Богданôвцѣ, Чижевѣ, Оверянцѣ, Кропивнѣ, Кудобинцяхъ, Луцѣ, Метеневѣ, Монилôвцѣ, Нущи, Осташôвцяхъ, Перепелникахъ, Пôдлѣсю, Пôдлипцяхъ, Стѣчцѣ, Сервирахъ, Скнилоѣ, Угорцяхъ, Ушни, Вовкôвцяхъ, Зашковѣ, Жабиня; дальше на посады молодшихъ учителѣвъ: въ Бѣлôмъ камени, Гологорахъ, Озѣрнôй, Олеську, Сасовѣ, Зборовѣ, Белзци, Фирлѣєвцѣ, Княжи, Кутахъ, Ожидовѣ, Пôдгôрцяхъ и Скварявѣ. — Рада мѣста Станіслава розписує конкурсъ на посаду комісаря торгового зъ платнею 600 зр. Поданя треба вносити до 15 н. ст. цвѣтня. — Рада школьна въ Гусятинѣ оголосила конкурсъ на слѣдуючѝ посады: молодшого учителя при чотиро клясовôй школѣ мужескôй въ Копичинцяхъ и Городници, дальше при школахъ одно-клясовыхъ въ Босырахъ, Яблоновѣ, Коцюбинчикахъ, Машкôвцяхъ и Сокиринцяхъ. Речинець вносити поданя начначеный до 20 н. ст. цвѣтня.

— **Заходомъ клюбу Русинокъ** вôдбувъ ся вчера вôдчитъ въ сали „Рускои Бесѣды“ у Львовѣ. Прийшло звышь 60 пань и кôльканайцять мужчинъ. П. Маковей читавъ про двѣ важнѝ писательки нашѝ: Олену Пчôлку и Лесю Украинку (т. є. про Ольгу и Лярису Косачь, матѣрь и доньку). Вôдчитъ очевидно зацѣкавивъ зôбраныхъ, котрѝ прелеґента нагородили оплесками.

— **Память Шевченка** рѣшили обходити станіславôвскѝ рускѝ товариства (Бесѣда, філія Просвѣты и тов. рускихъ женщинъ) дня 27 с. м. прилюднымъ концертомъ, але тамошнѝ Русины вже 7-ого марта поминали великого поета въ хатѣ своѣй, въ „Рускôй Бесѣдѣ“. О год. 8-ôй того дня зôбрались тѝ зъ мѣсцевыхъ Русинôвъ, кому Тарасова память свята и дорога, мужчины и жѣнки, и засѣли до спôльнои вечерѣ, въ часѣ котрои выконано безпретенсіональну, однакъ займаючу проґраму. Розпочавъ єѣ мѣсцевый поетъ и голова „Рускои Бесѣды“ проф. Остапъ Левицкій импровізованымъ стихомъ, змѣсту высокопатріотичного и пригожого до хвилѣ. Коли скôнчивъ и пôднѣсъ чарку въ гору, зôбранѝ вôдспѣвали пѣсню: „Ще не вмерла!“ Опôсля проф. Кокорудзъ говоривъ про переклады псальмôвъ рôзными писателями на нашу мову взагалѣ, а Шевченкомъ особливо, ствердивъ, що парафразы Шевченковѝ найкрасшѝ и найбôльше промавляють намъ до серця длятого, бо великій поетъ ихъ вукраинізувавъ. Бесѣды выслухано зъ великою увагою. Вôдтакъ п. В. Левицкій подавъ вѣстку про новѝ матеріялы до житеписи Шевченка и нововôдкрытѝ а недрукованѝ що єго поезіѣ, а опôсля сказавъ дещо про украиньского ліричного поета В. Забѣлу и про єго гумористичне „посланіє“ до Тараса. Проґраму закôнчили двѣ декламаціѣ: одну („На вѣчну память Тарасови“ Ксеноф. Климковича) выголосивъ зъ молодечимъ жаромъ и зъ великимъ зрозумѣнємъ п. Левъ Гузаръ, — а другу („Причинну“ Тараса Шевченка) зъ нѣжнымъ а глубокимъ чутємъ доня шидловецкого панотця п. Темницка. Поезія Ксен. Климковича дала товчокъ проф. О. Левицкому розповѣсти цѣкавѝ подробицѣ зъ житя и дѣяльности сего талановитого руского публіциста и поета, — почôмъ наступили дружнѝ розмовы мѣжь зôбраными. Сѝ справдѣ импровізованѝ вечерницѣ причинились значно до оживленя умысловои працѣ у мѣсцевыхъ Русинôвъ, и бажати треба, щобы Станіславцѣ частѣйше збирались на таку дружну а притôмъ поучаючу розмову. Силъ до зложеня проґрамы певно не забракне.

— **Дирекція зелѣзниць державныхъ въ Станіславовѣ.** Дня 15 с. м. рѣшено, що трета галицка дирекція зелѣзницѣ буде утворена въ Станіславовѣ. Въ тôй справѣ ведуть ся переговоры дирекціѣ зелѣзничои зъ радою мѣста Станіслава, а окрôмъ того выѣхало двохъ

въ сѣру одежу прибрана постать жѣноча и дивила ся на него великими, глубоко запалыми очима.... Справдешня покутниця-Магдалина!

Почувъ, якъ зимна дрожь перейшла єму по всѣмъ тѣлѣ.

— Кума Журба — шепнувъ и схиливъ голову, якъ бы въ покорѣ хотѣвъ приняти все, що она єму до житя дає.

А коли знову пôднѣсъ очи, сонце свѣтило знову величавѣйше, якъ коли инодѣ, крôзь рôжнобарвнѝ малюнки вôконъ.

Пурпуровѝ и смараґдовѝ промѣнѣ ткали ясну авреолю довкола головы женщины.

Але она стояла сумна середъ того богацтва барвъ и дивилась на него великими, запалыми очима....

Наразъ гучнымъ акордомъ закôнчили орґаны свою гру... радôстно ударили серця зôбраныхъ у церквѣ... громадка дѣтей побѣгла обняти родичѣвъ... и Ґальшка заплакаными очима глянула на него привѣтно.

VIII.

Вôдъ тои важнои въ своимъ житю хвилѣ Павло зачавъ занимати ся господарствомъ. Крѣпко державъ ся присяги, зложенои рано въ день першого причастія. Працювавъ якъ послѣдный парôбокъ, а коли мати просила єго, щобы зважавъ на себе, вôнъ цѣлувавъ єѣ въ руку и казавъ:

— Знаєшь, мамо, мы маємо ще тôлько направляти...

Коли вечеромъ пôшла челядь спочивати, а близнята набѣгавши ся, десь вкôнци заснули, тодѣ мати и сынъ неразъ цѣлыми годинами сидѣли коло себе и робили пляны, рахунки разомъ; та коли тôлько щось постановили, ледви заблисъ имъ промѣнь надѣѣ, лучало ся, що саме тодѣ глянули собѣ зъ переляконъ въ очи и зôтхнувши похиляли головы — але жадне зъ нихъ не казало, якій то тягаръ давить имъ груди.

Въ тôмъ часѣ стала панѣ Єлисавета скоро старѣти ся. Довгѝ вузкѝ борозды порѣзали єѣ лице, долѣшна щока выступила напередъ, а волосє немовь снѣгомъ припорошилось. Лише зъ очей темныхъ, а теперь глубоко запалыхъ и повныхъ сумнои журбы, можна було ще вычитати, якъ гарна була она колись.

— Такъ, бачишь, теперь уже зъ мене стара бабуся — говорила одного рана до сына, розчѣсуючи передъ зеркаломъ волосє — а година щастя дотеперь ще не выбила для мене.

— Не кажи такъ, мамо; вôдъ чогожь я ту? — вôдповѣвъ, хочь у серци зовсѣмъ не мавъ радôстнои надѣѣ.

Тодѣ она сумно усмѣхнула ся, погласкала єго по лици и сказала:

— Ты й справдѣ выглядаєшь менѣ такъ, якъ бы щастє схопивъ за крила... але не буду такъ говорити... бо й щожь бы я почала, якъ бы тебе не мала...

Така хвиля выбухаючого зъ серця чутя мусѣла имъ выстати на довго, бо часто минали цѣлѝ мѣсяцѣ, а пригнетенѝ серця матери и сына не мали вôдваги порозумѣти ся зъ собою однымъ сердечнѣйшимъ словомъ.

Тымчасомъ близнята выростали на двоє кремезныхъ, сваволныхъ дѣвчатъ, для котрыхъ жадне дерево не було занадто высоке, жаденъ рôвъ занадто глубокій. Чорне волосє вило ся имъ тысячами кучерѣвъ довкола чола и зпоза нихъ вызырала на свѣтъ пара очей, такихъ збиточныхъ, такъ блестячихъ тревогою и вôдвагою вôдразу, якъ колибъ чотири заблуканѝ сонѣшнѝ промѣнѣ вызырали зъ гущавины темного лѣса.

Смѣхи ихъ обоихъ розлягали ся вôдъ ранного ранка до пôзного вечора по домѣ на фôльварку, и черезъ те тымъ бôльше разила всѣхъ тишина, коли они були въ школѣ або бѣгали десь поза домомъ по поляхъ и лукахъ.

Близнятамъ все було байдуже. Чи блескъ сонця, чи буря дома, они все мали збытки на думцѣ, а якъ коли батько розлютивъ ся ажь такъ, що вважали за безпечнѣйше скрыти ся передъ нимъ за пѣчь, то бодай щипали себе взаимно по ногахъ, абы нагородити собѣ тôй поневôльный спокôй.

Павла любили они незвычайно, але то имъ зовсѣмъ не заваджало при тôмъ, щобы

урядниковъ до Вѣдня, щобы поинформувати о всѣмъ правительство. Мѣсто Станіславовъ зъобовязало ся выбудувати будынокъ на площи Потоцкого, пôсля пляну, якій подасть дирекція. Сума коштôвъ дво поверхного дому, зложеного зъ 70 покоѣвъ и 30 кабинетôвъ на просторони 1.600 метрôвъ буде выносити 160.000 зр. На то дає ґенеральна Дирекція мѣстови позичку въ квотѣ 100.000 зр. по $4\frac{1}{2}$ прц. на 50 лѣтъ. За вынаемъ буде Дирекція платити 4.000 зр. рôчного чиншу, а крôмъ того дозволила на помѣщенє склепôвъ на долинѣ, зъ котрыхъ доходъ обчисленый на 5.100 зр., тожь мѣсто буде мати 9.100 зр. рôчного доходу зъ того будынку. Зъ днемъ першого липня 1894 р. мае бути будова укôнчена и вôддана до ужитку дирекціи. Особна комисія мае забезпечити дирекціи помешканя для урядниковъ числомъ около 180 и для кондукторôвъ около 160. Въ той цѣли мае войти въ приватни умовы, щобы до 1 липня 1894 станули около 15 домôвъ двоповерхныхъ о 6 мешканяхъ, кождый за чиншомъ рôчнымъ 2.400 зр. Дирекція станіславôвска буде обôймати линіѣ зелѣзниць Львôвъ-Станіславôвъ, Стрый до Гусятина, Чернôвцѣ потôмъ Станіславôвъ - Вороненка, новѣ зелѣзницѣ, що мають будуватись Галичь-Тернопôль и подôльскій линіи.

— Чти отця и матѣрь! Такъ учить четверта заповѣдь Божа и то повиненъ добре памятати собѣ той сынъ, котрого отець отсими словами публично жалує ся: „Чи чували вы що такого подôбного, щобы сынъ вôдъ батька силомôць ґрунтъ вôдбиравъ зъ рукъ, такъ якъ той мôй добрый сынокъ? Волочить мене по судахъ вже три роки и хоче силомôць мôй маєтокъ вôдобрати та намавляє старшину громадску, щобы на мене куратора надала. Але чесна громада видѣла и видить, що я вôдъ маленька до старости працюю. Я вôдбудувавъ хату, будынки и стодолы та сподѣвавъ ся на старôсть, що мôй любый сынъ мене перейме въ господарствѣ, и я буду мôгъ спочивати по моихъ тяжкихъ трудахъ, а то мôй сынокъ мене за чубъ та объ землю, та по судахъ! Каже, що я маєтокъ пропиваю. Я не пропивъ и не пропю, а ты сыну шануй четверту заповѣдь Божу, то будешь мавъ маєтокъ. Маю надѣю, що и чесна громада мене вôдъ бѣды оборонить. — *Иванъ Гупало.* Ажь не знаємо, що сказати на тѣ жалѣ батька на рôдного сына. Намъ чужимъ и незнакомымъ годѣ навѣть выдати якійсь справедливый судъ въ сѣй родиннôй сварцѣ, а всежь таки думаємо, що хочь и якъ бы не було, то сынъ повиненъ бы пошанувати батька, хочь бы вôнъ и дѣйстно любивъ напивати ся. А прецѣ и въ святôмъ письмѣ читаємо, що коли Ной, выйшовши по потопѣ зъ ковчега и споживши надъ мѣру вина, упивъ ся, то добрѣ старшѣ сыны єго не насмѣвали ся зъ него, але накрыли єго, а вôнъ вôдтакъ, коли отверезивъ ся, поблагословивъ ихъ и имъ жило ся на добре на свѣтѣ. А сказано також, що благословеніє отця домы будує. Нехайже о тôмъ памятає той сынъ, котрого батько жалує ся, та нехай дасть єму спокôй и не волочить по судахъ. Чейже батько не забере ґрунту зъ собою въ могилу, а кому лишить єго якъ не своєй рôднôй дитинѣ?!

— Посмертна згадка. Въ Опришôвцяхъ померъ дня 3 с. м. Нарцизъ Євчукъ, учитель зъ сусѣдного села Чукалѣвки. Ся громада, знана зъ свого доброго серця, причинила ся до красного похорону небôжчика, котрый полишивъ незаосмотрену жену и дѣти. Потѣху духовну подававъ до послѣдной хвилѣ житя нещасного сухотника парохъ села Опришовець, Вп. о. Клосевичъ. Щира подяка належить ся о. Клосевичу и опришовецкимъ та чукалѣвскимъ парохіянамъ, котрѣ свому учителеви и секретареви вôддали послѣдну прислугу. — *О. П.*

— Нещасна пригода. Въ горальни въ Рôздвяныхъ коло Струсова пукъ мѣдяный котелъ вôдъ браги и розлетѣвъ ся такъ, що куснѣ зъ него пробили повалу и ажь потôмъ упали. Выбухъ порозкидавъ бальки и муры — а притôмъ пять робôтниковъ тяжко покалѣчило.

— Чоловѣкъ, що зъѣвъ годинникъ. Одна анґлійска часопись лѣкарска доносить про такій выпадокъ. Въ домѣ божевôльныхъ помѣщено недавно тому якогось 37-лѣтного чоловѣка. Одного дня прийшла вôдвѣдати єго жѣнка и посидѣвши трохи коло него хотѣла вже вôдôйти. Чоловѣкъ дуже розлютивъ ся, бо думавъ, що она хоче скорше вôдходити, якъ має на то позволенє, щобы зъ нимъ побути. Жѣнка хотячи єго успокоити показала єму свôй годинникъ, а божевôльный вхопивъ єго вôдъ неи и въ одной хвили проликнувъ єго. Лѣкарѣ зъ разу думали, що така незвычайна страва зашкодить чоловѣкови; однакожь показало ся, що годинникъ нѣчого не зашкодивъ божевôльному, хочь 16 днѣвъ перебувъ въ єго жолудку и кишкахъ.

— Землетрясеніє въ Малôй Азіи. Зъ урядовыхъ вѣстей, якѣ вже теперь призбирано о землетрясеню въ Малôй Азіи, про котре мы свого часу доносили, показує ся, що оно було далеко страшнѣйше, якъ то спершу говорено. Въ мѣстѣ Малатія, що мало 3500 домôвъ, завалила ся одна третина зъ нихъ. Въ девяти селахъ коло Малатіѣ завалило ся 160 домôвъ, а при тôмъ згинуло 33 людей и 396 штукъ худобы. Въ 16 другихъ селахъ завалило ся 179 домôвъ, зъ людей згинуло 125 душъ а зъ худобы 1106 штукъ. Въ Гасманзорѣ згинуло 22 людей а двохъ тяжко покалѣчило.

— Подяка. Симъ складаємо найсердечнѣйшу подяку нашимъ отцямъ духовнымъ Ч. св. В. В. въ Жовквѣ оо.: Сильвестрови Симеонови Кивимъ, Игнатію Мирону Хмилевскому и Иосифови Стефанови Мальчиньскому за щиру працю місійну на Воли высоцкôй, котра вôдбувала ся через 6 днѣвъ зъ початкомъ мѣсяця марта сего року и на котрôй сотки людей слухали Богослуженя, бо ажь 36 проповѣдей було и не оденъ зъ грѣшниковъ покаявъ ся. Такои науки послухати було варто и годить ся подякувати отцямъ духовнымъ. Також „Богъ-заплать“ провізорамъ Михайлови Ясиневичеви и Василеви Салѣ, що гостили зъ околичныхъ сѣлъ сотку людей за той місіи через всѣ дни місійнѣ. — Оденъ зъ участниковъ.

Штука, наука и література.

— Ч. 5 „Зорѣ“ цѣле посвячене памяти Шевченка. Складає ся зъ трехъ аркушѣвъ друку и мѣстить: три новѣ портреты Шевченка, двѣ илюстраціѣ до Гайдамакôвъ и рисунокъ могилы єго, иншѣй якъ дотеперь знаный. Починаєсь оповѣданємъ Тараса: „Варнакъ“; дальше идуть поезіѣ Глѣбова, Гавриша и Шабленка, посвяченѣ памяти кобзаря; Подорожь въ рôднѣ села Шевченка, Кониського; якты въ справѣ увязненя Шевченка; вѣстки про єго могилу, про одну єго поезію: „Ой люлі, люлі, моя дитино“; Забѣла и єго посланіє до Тараса и кôлька цѣкавыхъ короткихъ вѣстей, въ котрыхъ одну подали мы на иншôмъ мѣсци. Велике признанє належить ся впорядчикови и Товариству Шевченка за вдаженє такого цѣнного числа „Зорѣ“. — Заразомъ выйшовъ дальшій аркушъ словаря россійско украиньского.

— Дзвôнка ч. 5 мѣстить въ собѣ статейку „Тарасъ Шевченко“ въ дуже вдатныхъ портретомъ поета; „Про дикихъ людей-мысливцѣвъ за Коропчевскимъ переказавъ В. Чайченко; „Орлиця“ норвежске оповѣданє Олесѣ Зôрки и оповѣданє „Дикарь“. Зъ поезій помѣщени: „Перебендя“ и „Три шляхи“ Шевченка, Весна Днѣпровои Чайки, казка „Вовче добре дѣло“ В. Чайченка, байка „Вовкъ и Кундель“ Л. Глѣбова и розвязка загадки зъ ч. 4.

Господарство, промыслъ и торговля.

— Станъ воздуха за минувшѣ добы числячи вôдъ 12 год. въ полуд. дня 19 с. м. до 12 год. въ полудне дня 20 марта: середна теплота була — 3·0° Ц., найвысша — 6·0° Ц. (вчера по полудни), найнизша — 5·0° Ц. нинѣ рано. Барометеръ иде до гори (763). Вѣтеръ буде пôв. всôдный, мѣрный, теплота опаде до — 4·0° Ц., небо буде легко захмарене; малый снѣгъ, впрочôмъ погода.

— Цѣна збôжа у Львовѣ дня 18 с. м.: пшениця 7·75 до 8.—; жито 5·75 до 6·25; ячмѣнь 4·75 до 5·55; овесъ 5·59 до 6·—; рѣпакъ 11·50 до 11·75; горохъ 6·75 до 9·50; вика 5·— до 5·25; насѣнє льняне 11·— до 11·75; бôбъ 5·— до 5·50, бобикъ —·— до—·—; гречка —·— до—·—; конюшина червона 68·— до 73·—; бѣла 75·— до 90·—; шведска —·— до —·—; кминокъ 18·— до 19·—; анижъ 36·— до 39·—; кукурудза стара —·— до —·—; нова —·— до —·—; хмѣль —·— до —·—; спіритусъ готовый 12·25 до 12·50.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Прага 20 марта. Вчера по полудни приѣхавъ тутъ саскій король. На двôрци повитала єго Архікн. Марія Йосифа та власти войсковѣ и цивильнѣ.

Римъ 20 марта. Patria доносить, що власти дôстали повѣдомленє, зъ котрого выходить, що лѣкаря папского Касккавельного отроили двѣ особы, а то якась дама зъ клерикальнои аристократіѣ и єѣ своякъ. Розведено слѣдство.

София 20 марта. У кн. Фердинанда мала вôдбути ся операція и покликано навѣть зъ Вѣдня дра Більрота. Однакожь бôль въ усѣ у князя вже уступивъ и операція показала ся злишна.

Надôслане.

що найлѣпше забирати зъ єго тареля, выдирати найбѣлѣйшѣ картки зъ єго зшитка, уважати се за свою власнôсть и ще всѣмъ говорити, що се ихъ, бо крали якъ сороки.

Немало вôнъ бѣдный нажуривъ ся ними, бо лякавъ ся, що будуть щоразъ бôльше дичѣти, а ту мати щоразъ слабша, щоразъ уже безсильнѣйша и байдужа, позваляла на все, бо не богато могла и хотѣла о то журити ся. Але Павло зачинавъ свои пробы выхованя дуже нещасливо, не вмѣвъ якось забрати ся до того якъ слѣдъ. Єго упôмненя минали безъ слѣду, а разъ коли зачавъ бувъ найгарнѣйшу моральну проповѣдь, стало ся, що одна дѣвчина, зовсѣмъ несподѣвано скочила єму на колѣна, схопила єго за нôсъ и обернувшись до сестры крикнула:

— Ты чуєшь, а єму вже борода росте!

Почувши таке скочила єму и друга на колѣна и обѣ одна за другою почали єго сѣпати за губы. Та коли вôнъ вкôнци справдѣ розгнѣвавъ ся, они голосно розплакали ся:

— Фе! не будемо вже зъ тобою вôдъ теперь нѣчого говорити!

Вôдъ дня першого причастія, Гальшки вже не видавъ, хочь зъ того часу минувъ уже цѣлый рôкъ.

Казали, що єѣ выслали въ тôмъ часѣ до мѣста, абы тамъ набрала „товариского образованя“. То слово вразило єго дуже немило; вôнъ ледви знавъ, що то значить, та хибажь се не було ясне, що теперь уже она щоразъ, щоразъ бôльше вôддалювала ся вôдъ него?

Ажь ось одного дня коло Великодня лучило ся, що пôшовъ робити въ поле, котре лежало троха вôддалеки вôдъ прочои посѣлости, недалеко лѣса.

Вôнъ самъ сѣявъ, а парôбокъ зъ парою коней волочивъ боронами.

Бѣлу плахту до сѣяня перевязавъ собѣ через плечѣ и вдоволеный приглядавъ ся тихо, якъ зерно падало, мовь золотый водопадъ, блестячій на сонци. Наразъ выдалось єму, що зпоза темныхъ пнѣвъ лѣса бачить блимаючій якійсь бѣлый предметъ, котрый пôдносить ся и спадає, хитає ся, якъ колыска завѣшена у воздусѣ. Але вôнъ не звернувъ бôльшои уваги на той предметъ.

Такъ надôйшла хвиля спочинку, призначена на спѣданє. Парôбокъ сѣвъ на мѣшку зô збôжемъ, а вôнъ самъ тому, що зôпрѣвъ дуже, пôшовъ у лѣсъ шукати тѣни.

Кинувъ скоро окомъ на ту лѣтаючу у воздусѣ колиску и подумавъ собѣ: „То певно гамакъ“—але хто въ нѣмъ лежавъ, то єго зовсѣмъ не обходило.

(Дальше буде.)

За редакцію вôдповѣдає Адамъ Кроховецкій.

ИНСЕРАТЫ.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.